

Літопис позій

ТАВРІЙСЬКИЙ ВЕРЕСЕНЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

25–26 вересня 2003 р. в межах щорічного культурно-мистецького фестивалю “Лесина осінь” відбулася всеукраїнська наукова конференція на тему “Крим в житті і творчості Лесі Українки”. Крім викладачів Таврійського національного університету та інших навчальних закладів України в роботі конференції взяли участь студенти Кримського державного гуманітарного інституту та науковці Ялтинського музею Лесі Українки.

Із доповідю “Текстологічне спостереження над кримськими рукописами Лесі Українки” виступила *Л.Мірошниченко* (Київ), яка на прикладі вірша “Зимова ніч на чужині” намагалася дослідити втілення основного закону творчості Лесі Українки – рух рукописного тексту до вершин оптимізму, до подолання скепсису й зневіри. Назвою виступу *А.Диби* (Київ) було “Щемке відлуння давньої ялтинської зустрічі”, бо ж саме в Ялті 106 років тому познайомилися Леся Українка і Сергій Мержинський. Дослідниця спробувала простежити за документами, спогадами, епістолярєм і т. ін. не лише щастливі й трагічні миттєвості, етапи, проблеми їхнього спілкування, а й створила своєрідний літопис вивчення цієї тематики українськими та білоруськими вченими.

Учасниками конференції була зроблена спроба дослідження кримських та античних мотивів у драматургії Лесі Українки (*Л.Дем'янівська*, *М.Кудрявцев*, *Ж.Букетова*), жанрової специфіки поетичних циклів “Кримські спогади” та “Кримські відгуки” (*М.Вишняк*), образів архетипного характеру в кримській ліриці Лесі Українки (*Г.Михайличенко*), неоромантичного дискурсу в поетичному циклі Лесі Українки “Кримські спогади” (*М.Багрій*), кримської тематики в епістолярії Лесі Українки та Олени Пчілки (*М.Киричок*), образу Ялти в листуванні Лесі Українки (*О.Газізова*), Євпаторії у творчості Лесі Українки (*В.Швець*), колористики оповідання “Над морем” (*В.Вишневський*). Були висвітлені й теми “Лісова пісня” на кримськотатарській сцені” (*В.Гуменюк*), “Творчість Лесі Українки в оцінці Агатангела Кримського” (*П.Киричок*), “Кримські образи в поетичних циклах Лесі Українки і Олександра Олеся” (*Д.Новохатський*), “Леся Українка і Елізабет Браунінг” (*О.Вісич*), “Героїчні мотиви в ліриці Лесі Українки” (*І.Шацький*), “Вивчення в кримських школах теми “Література рідного краю” і творчість Лесі Українки” (*Т.Єфимова*). Була зроблена чергова спроба філософсько-психологічного занурення в творчі горизонти Лесі Українки – студентка *О.Задорожна* виступила з доповіддю “Проблема вибору віри в драмі Лесі Українки “Руфін і Прісцілла”, а її викладачка, яка багато років завідувала Ялтинським музеєм Лесі Українки і темою кандидатської дисертації якої була мариністика Лесі Українки, *С.Кочерга* підготувала до конференції наукову розвідку “Поезія Лесі Українки “Слогад з Євпаторії”: кодова двоплановість та смислована сутність”.

У перший день конференції засідання відбувались у Сімферополі в Таврійському національному університеті ім. В.І.Вернадського, а наступного дня учасники конференції вже працювали у Кримському державному гуманітарному інституті міста Ялти. На жаль, напередодні чергової “Лесиної осені” і названої конференції помер натхненник і постійний учасник цих вшанувань, відомий кримський літературознавець Олександр Губар. Конференція символічно увічнювала і його пам’ять.

Учасники конференції та директори й наукові співробітники літературних музеїв України, які саме зібралися на свій кримський семінар, взяли активну участь у круглому столі, присвяченому 10-річчю музею Лесі Українки в Ялті. В ті ж дні тут відбувся Всеукраїнський конкурс читців ім. Лесі Українки та презентації книжок – зокрема нової збірки творів Степана Руданського (який, до речі, свого часу багато років мешкав у Ялті й розпочав у рідному місті чимало добрих і важливих громадських справ), а також книжки, упорядкованої відомим кримським дослідником творчості Лесі Українки Світланою Кочергою “Листи так довго йдуть...”. Знадоби архіву Лесі Українки в Слов’янській бібліотеці в Празі”.

Організатори свята “Лесина осінь” – Міністерство культури і мистецтв України, Міністерство культури Автономної Республіки Крим, Державне підприємство “Україна мистецька”, Таврійський національний університет ім.В.І.Вернадського, Кримський республіканський інститут післядиплом-

ної педагогічної освіти, Кримський державний гуманітарний інститут, Музей Лесі Українки в Ялті. Головний режисер-постановник свята — заслужений діяч мистецтв України Василь Вовкун.

Наступна лесенавча конференція запланована на вересень 2004 року. Її тема “Античність в художньому світі Лесі Українки”.

Алла Диба

ВІСІМНАДЦЯТА ЩОРІЧНА НАУКОВА ФРАНКІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

9–10 жовтня 2003 р. у Львівському національному університеті ім. Івана Франка проведено вісімнадцяту щорічну наукову франківську конференцію, організовану Інститутом франкоznавства. Конференцію, в якій взяли участь учні, літературознавці з Києва, Ужгорода, Чернівців, Галича, Миколаєва, Львова, Дрогобича, відкрив декан філологічного факультету ЛНУ проф. Т. Салига.

На конференції було заслушано понад тридцять доповідей, які викликали дискусію, зокрема такі:

Секція “Секрети поетичної творчості”: В. Корнійчук (Львів) “Франкові “картки любові”; А. Скоць (Львів) “Франкова “Пісня і праця” (“Анатомія” одного вірша); Б. Тихолоз (Львів) “Художні знахідки в “Зів’ялому листі” Івана Франка”; Т. Пастух (Львів) “Художні знахідки в “Зів’ялому листі” Івана Франка”; Ю. Клим’юк (Чернівці) “Вірш-образок як жанрове вираження неореалізму в поезії Івана Франка”; Л. Сеник (Львів) “Ідентифікація ліричного “Я”, автора і третьої особи в моделі контроверсійного світу на зламі століть 19–20 і 20–21: досвід Франка-лірика в контексті наступників”; П. Іванишин (Дрогобич) “Національні імперативи в поезії Т. Шевченка та І. Франка”; М. Челецька (Львів) „Жіночі адресати франкової лірики, або вірші з “посвяченнями”;

Секція “Проблеми прози”: М. Легкий (Львів) “Штрихи до Франкової танатології”; Л. Каневська (Київ) “Філософсько-психологічна концепція кохання у романістиці Івана Франка середини 80–90-х рр.”; Я. Мельник (Львів) “Що таке апокрифи і псевдоепіграфи. Концепція Івана Франка”; О. Луцишин (Львів) “Три святі грішниці” І. Франка (до теми “Франко — перекладач апокрифів ”); З. Гузар (Дрогобич) “Генеза і поетика образу “кривавого ока” (повість “Великий шум”); О. Федунь (Київ) “Середовище й особистість у притчево-сатиричних творах Івана Франка”; А. Швець (Львів) “Модель “дитячого світу” у прозі І. Франка”;

Секція “Теоретичні обрії”: Л. Водяна (Миколаїв) “До сучасних інтерпретацій проблеми каменярства Івана Франка”; В. Дуркалевич (Дрогобич) “Коли говоримо людина... (до проблеми антропологічного витлумачення творів І. Франка)”; О. Сербенська (Львів) “Мовна комунікація в інтерпретації Івана Франка”; В. Будний (Львів) “Dichtung und Wahrheit: Франкова концепція поетичної фікціональності”; Р. Голод (Івано-Франківськ) “Романтизм у творчості Івана Франка”; С. Федака (Ужгород) “Іван Франко про літописання”; Р. Марків (Львів) “М. Дикарєв в оцінці Івана Франка”; С. Пилипчук (Львів) “Українсько-руські приповідки правничі” В. Охримовича. Вплив І. Франка”; В. Дяків (Львів) “Тема чудес у фольклористичних працях Івана Франка”; А. Франко (Львів) “Іван Франко — рецензент наукових праць НТШ з історико-філологічної тематики”;

Секція “Контакти”: Р. Горак (Львів) “І. Франко та М. Павлик: проблематика висвітлення їхніх стосунків на сучасній стадії літературознавства”; С. Кукула (Галич) “Іван Франко в епістолярних контактах з Ю. Романчуком”; М. Ільницький (Львів) “Слідами Івана Франка на Бойківщині”; Я. Горак (Львів) “Особливо близько я зійшовся з небіжчиком Франком...” (Листи до Івана Франка і маловідомі спогади про нього Євгена Чикаленка)”, І. Теллій (Львів) “Зіставний аналіз перекладів “Присвяти” до “Fausta” Й.-В. Гете (на матеріалі перекладів Івана Франка і Миколи Лукаша)”; Г. Скіра (Львів) “Оцінка як перекладознавча категорія (на матеріалі англомовних перекладів поеми-казки І. Франка “Лис Микита”); Р. Яців (Львів) “Цикл обкладинок Павла Ковжуна до львівських видань Івана Франка початку 1920-х рр.”; Г. Сабат (Дрогобич) “Іван Франко й Оскар Кольберг: до історії творчих взаємин”; О. Калініченко (Львів) “Трансформація трагедійних акцентів в постановках драми Івана Франка “Украдене щастя” в українських театрах”.

Наступна дев’ятнадцята щорічна наукова франківська конференція відбудуватиметься з 13 по 14 жовтня 2004 р.

М. Львів

Орися Лещин

Слово і Час. 2004. №2